

Odpad náš každodenný

Množstvo vyzbieraného zmesového komunálneho odpadu v našej obci Banka predstavovalo v roku 2019 množstvo 627 ton, v roku 2020 množstvo 610 ton a v roku 2021 množstvo 571 ton zmesového komunálneho odpadu.

Štyridsaťtonový pozitívny mínusový skok týkajúci sa produkcie komunálneho odpadu medzi rokmi 2020 a 2021 bol spôsobený predovšetkým tromi faktormi:

- Zavedením pravidelného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu zbieraného.

- Zavedením a dodržiavaním striktného triedenia a zhodnocovania odpadu vo výsledku súvisiaceho s absolútnou minimalizáciou frekvencie vývozu veľkokapacitným 7 m3 kontajnerom na skládku.

Ďalšou novinkou je vybudovanie dočasného stojiska na odpad, ktorý obec buduje zo zámerom sústrediť v obci tie druhy odpadu – veľké a tvrdené plasty, nábytok, drobný stavebný odpad, šatstvo a štiepku do veľkokapacitných kontajnerov, a tak svojim spôsobom suplovať zberný dvor.

Štatistika teda dokazuje, že áno, postupné znižovanie množstva komunálneho odpadu je možné a uskutočniteľné, avšak je podriadené jednak vytvoreným možnostiam a podmienkam zberu v konkrétnej obci/v konkrétnom meste, a jednak je závislé na svedomitosti prístupu nás, jeho producentov.

Novelizácia zákona o odpadoch ukladá obci od nového roka 2023 povinnosť zabezpečiť producentom odpadu v rodinných domoch nulovú dochádzkovú vzdialenosť čo sa týka zberu papiera do modrého kontajnera a zberu plastov, tetrapakov a kovov do jedného - žltého kontajnera. Tieto 3 komodity sa majú po novom zbierať do jedného kontajnera, aby nemuseli byť dodávané ďalšie kontajnery na každú zo zbieraných komodít samostatne.

V nadväznosti na povinnosť ísť v súlade s aktualizovanou odpadovou legislatívou bude potrebné roz distribuovať k obyvateľom do rodinných domov nové 240-litrové nádoby. Tieto nádoby už Združenie obcí Holeška na triedenie a nakladanie s odpadmi nakúpilo, budú postupne, po predchádzajúcej infokampani distribuované v januári 2023.

Občan obce Banka v rodinnom dome bude mať teda na dvore v priebehu roku 2023 päť odpadových nádob:

- Hnedú na biologicky rozložiteľný záhradný odpad (BRO)
- 5 litrové vedro na bio. rozložiteľný kuchynský odpad (BRKO)
- Modrú na papier.
- Žltú na plasty, tetrapaky, kovy.
- Čiernu/zelenú/kovovú na zmesový komunálny odpad.

Nie je to povolebný výmysel obce Banka alebo rozmar jeho vedenia, je to zabezpečenie plnenia zákonných povinností od našich zákonodarcov v oblasti odpadového hospodárstva. Na pôvodných zberových kontajnerových stojiskách v uliciach s rodinnými domami teda zostanú iba 1100-litrové zelené kontajnery na sklo a k nim sú pridané hnedé 240-litrové nádoby na zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu (BRKO).

Rozhodnutie umiestniť do týchto stojísk spomenuté hnedé 240-litrové nádoby na zber BRKO vychádza z analýzy porovnania s inými obcami a mestami, kde štatistika ukázala nedostatky zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu v našej obci.

Pri zavedení zberu bolo pracované s tézou, že ľudia žijúci v rodinných domoch dávajú biologicky rozložiteľný kuchynský odpad na skrímenie domácim alebo hospodárskym zvieratám

alebo na kompost, no naplnenie tejto tézy sa v realite celkom nenaplnilo. Zberová prax však ukázala, že biologicky rozložiteľný kuchynský odpad z rodinných domov končí v odpadových nádobách na komunálny odpad, čo má vo výsledku hneď dva negatívne dôsledky. Prvým je, že množstvo - objem komunálneho odpadu je zbytočne navyšovaný, čo je pri čoraz vyšších cenách ukladacích poplatkov na skládkach neekonomický a nehospodárny manéver, a druhým dôsledkom je, že v súvislosti s menej častou frekvenciou vývozu komunálneho odpadu môže nesprávne uložený biologicky rozložiteľný kuchynský odpad z domácností uložený do nádob na komunálny odpad spôsobovať zápach.

Komunálny odpad je a bude vyvázaný v 28 dňovom intervale, BRKO je a bude vyvázaný v intervale 1-krát do týždňa a v letných mesiacoch 2-krát do týždňa.

Preto ak je odpad správne vyseparovaný a každá zložka skončí v kontajneri alebo nádobe kde skončiť má, tak sa domnievame, že v nádobe na komunálny odpad nemá čo zapáchať. Výnimkou môže byť jedine zložka odpadu použité plienky, pričom tieto individuálne prípady budú na základe predložených žiadostí na obecný úrad Banka riešené k spokojnosti žiadateľov priebežne a individuálne.

Naplnenie cieľa navýšiť množstvo zbieraného BRKO by mohlo priniesť už v 1. štvrťroku 2023 plánované roz distribuovanie 5-litrových plastových vedierok do domácností rodinných domov, ktorých poslaním bude zber BRKO z domácností rodinných domov, pričom 240-litrové hnedé nádoby na tento druh odpadu budú v daných lokalitách samozrejme počtovo posilnené.

Zberová analýza ukazuje, že nádoby rozmiestnené pri bytových domoch na sídliskách sú objemovo vyťažené na viac ako 100%, a presne tu vzniká priestor doplniť tento voľný objem zberom BRKO z domácností rodinných domov. Týmto plánovaným krokom sa nielen zefektívni zber BRKO čo sa týka zozbieraného množstva-objemu z celej obce, ale zároveň môže pri svedomitom prístupe obyvateľov viesť k zníženiu produkcie množstva komunálneho odpadu medziročne o ďalších cca 10 až 15 %.

V nadväznosti na uvedenú ambíciu je potrebné spomenúť aj skutočnosť, že istú objemovú úsporu množstva komunálneho odpadu priniesie nepopulárna, ale zato veľmi efektívna evidencia nádob na komunálny odpad vo forme v našich uliciach umiestňovaných „čiernych pasažierov“, nakoľko v minulosti bolo zvykom, že koľko nádob producent komunálneho odpadu vyložil, toľko mu pracovníci zberovej spoločnosti zobrali a vyviezli. Po zavedení evidencie všetkých nádob to už nebude možné.

Frekvencia vývozového kalendára komunálneho odpadu pre občanov – fyzické osoby v roku 2023 sa mení – na raz za 28 dní.

Podnikatelia majú podľa v úradnej tabuli aktuálne zverejneného Všeobecne záväzného nariadenia obce Banka č. 5/2022

o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Banka frekvencie vývozu rovnako 1x za 28 dní.

Predbežná kalkulácia nákladov na odpady pre rok 2023 signalizuje, že výdavky obce Banka sa v porovnaní s rokom 2022 zvýšia. Prepočet na kalendárny rok 2023 vychádza z reálne navýšených nákladov koncových dodávateľov / poskytovateľov. Skládkovanie zdraželo o približne 20 %, vývozy o cca 12 %. Vedenie obce Banka sa spolu s poslancami OcZ budú bezpochyby snažiť vyvinúť spoločné úsilie, aby doterajší rozsah služieb bol vylepšený a odhlasovaný cenový sadzobník bol cestou k zodpovednému neschodkovému hospodáreniu s verejnými financiami. Samosprávy sú nútené premietat' do príjmov svojich rozpočtov aktuálnu centrálnu finančnú nestabilitu v štáte, nakoľko žiadna obec, žiadne mesto nesmie náklady na odpady dotovať, toto je protizákonné konanie.

Uvedené čísla sú ešte „celkom pekné čísla“ v porovnaní s prognózovanými a sľubovanými budúcimi cenníkmi súvisiacimi s povinnou mechanicko-biologickou úpravou odpadov pred uložením na skládku od roku 2024, ktorá má priniesť skutočné cenové tsunami, a to vo forme navýšenia poplatkov až o 100 %, niekde na úroveň 120 EUR za 1 tonu na skládku ukladaneho zmesového komunálneho odpadu. Práve z tohto dôvodu by malo byť v maximálnej možnej miere cieľom všetkých nás - producentov komunálneho odpadu minimalizovanie tvorby zmesového komunálneho odpadu a triediť, triediť, a ešte raz triediť. Naplnenie nepriaznivej predpovede by znamenalo, že ak by sme chceli v roku 2024 udržať cenu aspoň na úrovni ceny z roku 2023, tak by sme v súvislosti s výrazným zvýšením skládkovného museli priamo úmerne, rovnako razantne a výrazne

Objem komunálneho odpadu uloženého na skládku z obce Banka			
rok	množstvo v tonách	miera vytriedenosti	zákonný poplatok na skládke
2019	627 t	30,64%	10€/t
2020	610 t	33,31%	13 €/t
2021	571 t	50,35%	22 €/t
2022	?	?	15 €/t

Komunálny odpad uložený na skládku - cena			
rok	poplatok za TKO bez DPH	zákonný poplatok	spolu
2019	25€/t + DPH	10 €/t	40,00 €/t
2020	28€/t + DPH	15 €/t	55,60 €/t
2021	30€/t + DPH	22 €/t	51,00 €/t
2022	33 €/t + DPH	15 €/t	54,60 €/t
2023	60 €/t + DPH	11-33 €/t	83 - 105 €/t

Drobný stavebný odpad uložený na skládku - cena			
rok	poplatok za DSO bez DPH	zákonný poplatok	spolu
2019	25€/t + DPH	10 €/t	40,00 €/t
2020	35€/t+ DPH	15 €/t	64,00 €/t
2021	35€/t+ DPH	22€/t	64,00 €/t
2022	40 €/t + DPH	15 €/t	63,00 €/t
2023	60 €/t + DPH	30 €/t	102,00 €/t

Cena za likvidáciu tuhého komunálneho odpadu sa neskladá len ceny za uloženie na skládku, ale aj kilometrovné, manipulácia s nádobami, odvoz, nákup odpadových nádob a ďalšie činnosti súvisiace s likvidáciou odpadu.

znižit' na úrovni obce celkové množstvo produkovaného zmesového komunálneho odpadu, a to až k hranici niekde okolo 300 ton/rok, čo je číslo skôr z kategórie sci-fi, nakoľko v aktuálnom roku 2021 sa hýbeme na 571 tonách.

Aktuálnou novinkou je, že od januára 2023 nebude pre obec Banka zabezpečovateľom služieb v oblasti odpadového hospodárstva (nateraz s výnimkou biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu, ktorý bude aj naďalej zbierať Fidelity Trade s.r.o) doterajší vývozca Marius Pedersen a.s., po novom bude túto službu obyvateľstvu zabezpečovať Združenie obcí Holeška na triedenie a nakladanie s odpadmi so sídlom v obci Borovce, ktorého je obec Banka členom.

Opadové združenie po rokoch tvrdej práce jej manažérov na budovaní stabilnej základne dnes disponuje stabilným zamestnaneckým kolektívom, vozový park je vybavený dvomi vlastnými zberovými „smetiarskymi“ vozidlami, čo je pre každodennú a efektívnu obslužnosť celého mikroregiónu nesmierne dôležité.

Vlastné odpadové združenie obcí Mikroregiónu nad Holeškou plus mesta Vrbové bolo vytvorené ako reakcia na z roka na rok neakceptovateľnejšie zmluvné podmienky diktujúceho odpadového monopolu (Máriu Pedersen, a.s.).

Nárast výdavkov len za zvoz komunálneho odpadu na rok 2023 by bol o viac ako 13% ak by zostala stará frekvencia vývozu.

Prehľad príjmov a výdavkov - odpadové hospodárstvo				
	2022	2021	2020	2019
príjmy:	80 838,38	75 962,14	68 860,99	54 082,46
výdavky:	126 588,87	101 197,77	75 690,78	67 608,78
materiál	17 975,21	8 248,85	3 021,74	0,00
vývoz	67 453,39	53 898,67	44 993,78	43 141,99
skládka	41 160,27	39 050,25	27 675,26	24 466,79
rozdiel:	-45 750,49	-25 235,63	-6 829,79	-13 526,32

V roku 2022 bude obec Banka doplácať z rozpočtu obce na vyprodukovaný komunálny odpad sumou 45 750,49 €. Tieto finančné prostriedky mohli byť použité napr. na výstavbu chodníka, rekonštrukciu komunikácií, je veľa iných možností.

Počet voličov zapísaných v zozname voličov - 1807
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní - 568
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku podľa § 24 - 567
Počet voličov, ktorí zaslali návratu obálku z cudziny - 0
Počet odovzdaných a zaslaných hlasovacích lístkov - 567
Počet platných hlasovacích lístkov - 567
Účasť na referende v obci Banka 31,37%

Lyžiarsky výcvik sme si naplno užili

V prvý januárový týždeň po prázdninách sa žiaci druhého stupňa zúčastnili lyžiarskeho výcvikovo-výchovného kurzu v lyžiarskom stredisku Donovaly. Aj napriek nie úplne ideálnym snehovým podmienkam na začiatku týždňa sme sa plní odhodlaní pustili naplňovať plán LVVK. Počasie nás nenechalo trápiť sa a pripravilo nám snehové prekvapenie. Práve aj vďaka tomu si žiaci mohli užít 'lyžarák' naplno, žiaci zdokonalili svoje lyžiarske techniky, žiaci, ktorí stáli po prvý krát na lyžiach si osvojili základy lyžovania a všetci zažili týždeň plný zábavy a športu.

Vo štvrtok 19. januára sa žiaci Adam Klesňák (6. roč.) a Matej Krajčírik (9. roč.) zúčastnili okresného kola olympiády v anglickom jazyku v CVČ Ahoj v Piešťanoch. Adam sa umiestnil na peknom 7. mieste z celkového počtu 13 a Matej, ako úspešný riešiteľ sa umiestnil na 4. mieste z celkového počtu 12. Gratulujeme a ďakujeme za vzornú reprezentáciu školy.

Dňa 26. januára 2023 sa konalo okresné kolo súťaže Šaliarsky Matko v CVČ Ahoj v Piešťanoch. Našu školu reprezentovali Tereza Mišurová (3. roč.), Ema Čárska (4. roč.) a Leyan Ebrahim (6. roč.). Konkurencia bola silná, napriek tomu sa podarilo Terezke vybojovať krásne druhé miesto. Gratulujeme! Dievčatám ďakujeme za reprezentáciu našej školy.

Texty môžete zasielať do 20. dňa v mesiaci na e-mail hlasnik@obecbanka.sk alebo priniesť na obecný úrad. Upozornenie: Podujatia môžu byť snímané. Redakcia si vyhradzuje právo na jazykovú korektúru textov. Poskytnutím textového a obrazového príspevku súhlasíte so spracovaním osobných údajov. Všetky vydania Bananského hlásnika nájdete na webovej stránke www.obecbanka.sk. | Názov: Bananský hlásnik; vydavateľ: Obec Banka (Topoľčianska cesta 23, 921 01 Banka; IČO 35594233); evidenčné čísla: EV 5581/17, ISSN 2585-7959; náklad: 800 ks; periodicita: mesačník; ročník: 20.; číslo: 5.; cena: nepredajné; dátum vydania: 6.6.2022. Zodpovedný za vydavateľa: Mgr. Tatiana Julínyová, starostka obce Banka.

V rámci projektu MyMachine boli žiaci piateho ročníka pozvaní na STU do Bratislavy, kde dostane jeden z ich vymyslených vynálezov skutočnú podobu.

Róbert Valovič, Foto Mário Petlák

VÝVOZ SEPAROVANÝCH KOMODÍT FEBRUÁR 2023

Komunálny odpad :
8. a 9.2.2023

Plasty, kovy, tetrapaky :
13.2.2023

Papier :
22. a 23.2.2023

Bananský hlásnik

január 2023

1. číslo | 21.
ročník

Na Zlatý vrch vystúpilo viac ako 150 ľudí

Už tradične sa po vianočnom hodovaní vyberú aj obyvatelia Banky, ktorí milujú zimnú turistiku smerom k Zlatému vrchu na Štefanský výstup. Počasie v pondelok 26. decembra, kedy sa podujatie konalo, nepatrilo k najlepším, no napriek tomu sa ho zúčastnilo viac ako 150 účastníkov z Piešťan, z Banky, z Moravian nad Váhom, Radošinej, no i z Vrbového či Topoľčian.

Prínosom boli hlavne deti, ktorých sa v sprievode rodinných príslušníkov zúčastnilo vyše štyridsať. Absolvovali do miesta podujatia minimálne z Havrana šesť kilometrov dlhý pochod a radovali sa z opekania špekáčikov.

Zázemie so stánkom na odovzdávanie odznakov a ďakovných listov, posedením či ohniskom vytvorili

organizátori z KST Tesla Piešťany v sedle a na vrchole, kde vianočnú atmosféru pripomínal malý svietiaci stromček s výjavom svätého novorodenca. V plenéri bola i výstava fotografií z histórie podujatia. Nechýbala vizualizácia pripravovanej výstavby rozhľadne, pri ktorej sa mohli účastníci vyfotiť.

Podakovanie patrí všetkým, ktorí prispeli k príjemne strávenému dňu účastníkov v prírode, vrátane mesta Piešťany, ktoré podujatie podporilo finančne i hasičom z Banky, ktorí dozerali na oheň i víťazom súťaže o najkrajšie klobásky, ktoré venovali organizátorom i darcom verejnej zbierky pre podporu projektu Rozhľadňa Zlatý vrch. **Ladislav Beleščák**

Kalendár kultúrnych podujatí na rok 2023 v obci Banka

Marec : Pútavé čítanie (23.3)

Apríl: Stavanie Mája (30.4)

Máj: Bananský blšák (20.5)

Jún : Deň detí (10.6)

Júl: Vatra zvrchovanosti (22.7)

September: Rozlúčka s letom na Ahoji! (2.9.)

Bananská Bud' fit a súťaž vo varení gulášu (30.9)

November: Katarínsky ples (25.11)

December : Mikuláš a vianočná kapustnica (6.12)